

**ელექტროენერგიის წარმოების, გადაცემის, დისპეტჩერიზაციის და
ელექტროენერგეტიკული ბაზრის ოპერატორის მომსახურების
ტარიფების გაანგარიშების მეთოდოლოგია**

თავი I. ზოგადი დებულებები

მუხლი 1. მიზანი

1. ელექტროენერგიის წარმოების, გადაცემის, დისპეტჩერიზაციის და ელექტროენერგეტიკული ბაზრის ოპერატორის მომსახურების ტარიფების გაანგარიშების მეთოდოლოგიის (შემდგომში – მეთოდოლოგია) მიზანია „ელექტროენერგეტიკისა და ბუნებრივი გაზის შესახებ“ საქართველოს კანონის მოთხოვნათა შესაბამისად ელექტროენერგიის წარმოების, გადაცემის, დისპეტჩერიზაციის და ელექტროენერგეტიკული ბაზრის ოპერატორის მომსახურების ტარიფების გაანგარიშების წესისა და პრინციპების განსაზღვრა.
2. ამ მეთოდოლოგიით ტარიფების გაანგარიშება ხდება "დანახარჯები პლუს" რეგულირების პრინციპის შესაბამისად, რომელიც უზრუნველყოფს საწარმოს სტაბილურ ფუნქციონირებას, გაწეული გონივრული დანახარჯების ანაზღაურებას და სამართლიანი მოგების მიღებას.

მუხლი 2. ტერმინთა განმარტებები

1. წინამდებარე მეთოდოლოგიაში გამოყენებულ ტერმინებს აქვს იგივე მნიშვნელობა, რაც განსაზღვრულია „ელექტროენერგეტიკისა და ბუნებრივი გაზის შესახებ“ საქართველოს კანონით.
2. მეთოდოლოგიაში სატარიფო რეგულირების მიზნებისთვის გამოყენებულ სხვა ტერმინებს აქვს შემდეგი მნიშვნელობა:
 - ა) **არამატერიალური აქტივი** – შესაბამის რეგულირებად საქმიანობაში გამოყენებული ფიზიკური ფორმის არმქონე, იდენტიფიცირებადი არაფულადი აქტივი, მათ შორის პატენტი, სავაჭრო ნიშანი, გუდვილი, კომპიუტერული პროგრამა, ლიცენზია და სხვა არამატერიალური აქტივები;
 - ბ) **აქტივი** - მატერიალური და არამატერიალური აქტივი;
 - გ) **აქტივის აღდგენითი ღირებულება** - დანახარჯების ჯამური თანხა, რომელიც საჭირო იქნება შესაფასებელი აქტივის ანალოგიური აქტივის შესაქმნელად;
 - დ) **აქტივის თვითღირებულება** – აქტივის შექმნის ან საწყისი შემენის დროს გადახდილი ფულის ან ფულის ეკვივალენტების ან სხვა კომპენსაციის რეალური ღირებულების თანხა;
 - ე) **აქტივის ისტორიული ღირებულებით შეფასების მეთოდი** – აქტივის ღირებულების შეფასება მისი შექმნის ან საწყისი შემენის ფასით;

- ე1) აქტივის წმინდა საბალანსო ღირებულება – აქტივის თვითღირებულებას (ამ აქტივზე განხორციელებული ინვესტიციის გათვალისწინებით) გამოკლებული დაგროვილი ცვეთა/ამორტიზაცია;
- ვ) გარანტირებული სიმძლავრის წყაროს წარმოების ტარიფი – გარანტირებული სიმძლავრის წყაროს მიერ წარმოებული ელექტროენერგიის ფასი, რომელშიც აისახება უშუალოდ ელექტროენერგიის წარმოებასთან დაკავშირებული დანახარჯები, გარდა გარანტირებული სიმძლავრის საფასურში ასახული დანახარჯებისა;
- ზ) გარანტირებული სიმძლავრის საფასური – გარანტირებული სიმძლავრის წყაროს მიერ ქვეყნის ერთიანი ელექტროენერგეტიკული სისტემის გარანტირებული სიმძლავრით უზრუნველყოფისათვის დადგენილი საფასური, რომელიც უზრუნველყოფს გარანტირებული სიმძლავრის წყაროს ფიქსირებული საოპერაციო დანახარჯებისა და კაპიტალური დანახარჯების ანაზღაურებას;
- თ) გონივრული ხარჯები – საწარმოს მიერ მინიმალური დანახარჯების პრინციპის შესაბამისად გაწეული ხარჯი, რომელიც რაციონალურია და აუცილებელია საწარმოს ეფექტიანი ფუნქციონირებისათვის;
- ი) დანახარჯების აუდიტი – რეგულირების მექანიზმები, რომელთა გამოყენებითაც კომისიის მიერ (უშუალოდ კომისიის ან/და კომისიის მიერ მოწვეული ნეიტრალური მხარის მიერ) მოწმდება საწარმოს დანახარჯები და ფინანსური შედეგები და განისაზღვრება რეგულირებადი დანახარჯების ბაზა;
- კ) (ამოღებულია - 23.03.15 №2).
- ლ) ელექტროენერგეტიკული ბაზრის ოპერატორის მომსახურების ტარიფი – ელექტროენერგეტიკული ბაზრის ოპერატორის მიერ კვალიფიციური საწარმოებისათვის მოქმედი კანონმდებლობის შესაბამისად გაწეული მომსახურების ფასი;
- მ) ელექტროენერგიის გადაცემის ტარიფი – გადაცემის ლიცენზიატის მიერ ელექტროენერგიის გადამცემი ქსელის მეშვეობით მომხმარებლისთვის ელექტროენერგიის გადაცემაზე გაწეული მომსახურების ფასი;
- ნ) ელექტროენერგიის დისპეტჩერიზაციის ტარიფი – დისპეტჩერიზაციის ლიცენზიატის მიერ ელექტროენერგიის დისპეტჩერიზაციაზე გაწეული მომსახურების ფასი;
- ო) ელექტროენერგიის წარმოების ტარიფი – წარმოების ლიცენზიატის მიერ წარმოებული ელექტროენერგიის ფასი, რომელშიც აისახება წარმოების ლიცენზიატის მიერ ელექტროენერგიის წარმოებასთან დაკავშირებული საოპერაციო და კაპიტალური დანახარჯები;
- პ) ინვესტიცია – აქტივის შექმნის, შეძენის ან/და რეაბილიტაციისათვის განხორციელებული კაპიტალური დაბანდება;
- ჟ) კაპიტალის საშუალო შეწონილი ღირებულება (WACC) – რეგულირებადი აქტივების ბაზაზე ამონაგების ნორმა, რომელიც იანგარიშება გადასახადებამდე, კომისიის მიერ დადგენილი კაპიტალის (საკუთარი და მოზიდული) სტრუქტურის მიხედვით;
- რ) კაპიტალური დანახარჯები (CAPEX) – ამ მეთოდოლოგიის მიზნებისთვის ამონაგები რეგულირებადი აქტივების ბაზაზე და ცვეთა/ამორტიზაცია;

- ს) მატერიალური აქტივი** – შესაბამის რეგულირებად საქმიანობაში გამოყენებული ძირითადი საშუალებები, მათ შორის მიწა, შენობები, ნაგებობები, მანქანა-დანადგარები, მოწყობილობები და სხვა ძირითადი საშუალებები, რომელთა სასარგებლო მომსახურების ვადაც აღემატება ერთ წელს;
- ტ) მესამე მხარე** – ნებისმიერი ფიზიკური ან იურიდიული პირი (მათ შორის: სახელმწიფო, მომხმარებელი და სხვა), გარდა საწარმოს წილის მფლობელისა, რომელიც საწარმოზე გასცემს სუბსიდიას, გრანტს, იხდის ელექტროენერგიის გადამცემ ქსელზე მიერთების საფასურს ან/და საწარმოს უსასყიდლოდ გადასცემს მატერიალურ და არამატერიალურ აქტივს;
- უ) რეგულირებადი საქმიანობა** – ამ მეთოდოლოგიის მიზნებისათვის ელექტროენერგიის წარმოება, გადაცემა, დისპეტჩერიზაცია, ელექტროენერგეტიკული ბაზრის ოპერატორის მომსახურება, გარანტირებული სიმძლავრის წყაროს მიერ გარანტირებული სიმძლავრით უზრუნველყოფა და ელექტროენერგიის წარმოება, რომელიც რეგულირდება კომისიის მიერ “ელექტროენერგეტიკისა და ბუნებრივი გაზის შესახებ” საქართველოს კანონის შესაბამისად;
- ფ) რეგულირებადი დანახარჯების ბაზა (RCB)** – კომისიის მიერ სატარიფო წლისთვის საწარმოსთვის ნებადართული შემოსავალი, რომელიც საჭიროა საწარმოს ეფექტიანი ფუნქციონირებისათვის და მოიცავს გონივრულ ხარჯებს და მიზანშეწონილ მოგებას;
- ქ) რეგულირებადი აქტივების ბაზა (RAB)** – საწარმოს რეგულირებად საქმიანობაში გამოყენებული მატერიალური და არამატერიალური აქტივები (გარდა მესამე მხარის დაფინანსებით შექმნილი აქტივებისა), რომლებიც უშუალო კავშირშია შესაბამის რეგულირებად საქმიანობასთან და მონაწილეობს ტარიფის გაანგარიშებაში;
- ქ¹) საბრუნავი კაპიტალი** – საწარმოს საოპერაციო დანახარჯების დაფინანსებისათვის კომისიის მიერ განსაზღვრული თანხის ოდენობა;
- ღ) „სამშენებლო ბლოკების“ მეთოდი** – რეგულირებადი დანახარჯების ბაზის სტრუქტურის განსაზღვრა მისი შემადგენელი კომპონენტების მიხედვით;
- ყ) სატარიფო წელი (t+1)** – კალენდარული წელი, რომლისთვისაც კომისია ადგენს ტარიფს ამ მეთოდოლოგიის შესაბამისად;
- შ) საოპერაციო დანახარჯები (OPEX)** - წარმოების, გადაცემის და დისპეტჩერიზაციის ლიცენზიატის, ელექტროენერგეტიკული ბაზრის ოპერატორის საქმიანობასთან დაკავშირებული საექსპლუატაციო დანახარჯები, ასევე ამ მეთოდოლოგიის მიზნებისთვის, რეგულირებად საქმიანობასთან დაკავშირებული სხვა მიმდინარე დანახარჯები;
- ჩ) სატესტო წელი (t-1)** – კომისიის მიერ ტარიფის გაანგარიშების წლის წინა კალენდარული წელი;
- ც) სატარიფო განაცხადი** – კომისიის მიერ დამტკიცებული განაცხადის ფორმები, რომლებშიც ასახულია საწარმოს სატესტო წლის ფინანსური და ტექნიკური მონაცემები, აგრეთვე ტარიფის გაანგარიშების წელს განხორციელებული ინვესტიციები;
- ძ) საწარმო** – წარმოების, გადაცემის და დისპეტჩერიზაციის ლიცენზიატები, ასევე ელექტროენერგეტიკული ბაზრის ოპერატორი, რომელთაც მოქმედი კანონმდებლობისა და ამ მეთოდოლოგიის საფუძველზე უდგინდებათ ტარიფი შესაბამისი რეგულირებადი საქმიანობისათვის;
- წ) ტარიფის გაანგარიშების წელი (t)** – სატარიფო წლის წინა კალენდარული წელი;

ჟ) ფიქსირებული საოპერაციო დანახარჯები – გარანტირებული სიმძლავრის წყაროს ის საოპერაციო დანახარჯები, რომლებიც არ არის დამოკიდებული გარანტირებული სიმძლავრის წყაროს მიერ ელექტროენერგიის გამომუშავებაზე;

ბ) ცვეთა/ამორტიზაცია – მატერიალური/არამატერიალური აქტივების ცვეთადი ღირებულების თანდათანობით გადატანა მისი სასარგებლო მომსახურების ვადაზე;

ჯ) ცვლადი საოპერაციო დანახარჯები – გარანტირებული სიმძლავრის წყაროს ის საოპერაციო დანახარჯები, რომლებიც დამოკიდებულია გარანტირებული სიმძლავრის წყაროს მიერ ელექტროენერგიის გამომუშავებაზე ან გამომუშავებული ელექტროენერგიის რაოდენობაზე (მათ შორის, სათბობის ხარჯი, ქიმიური რეაგენტები და ა.შ.);

ჰ) (ამოღებულია - 23.03.15 №2).

საქართველოს ენერგეტიკისა და წყალმომარაგების მარეგულირებელი ეროვნული კომისიის 2015 წლის 23 მარტის დადგენილება №2 - ვებგვერდი, 25.03.2015 წ.

მუხლი 3. ძირითადი პრინციპები

1. წინამდებარე მეთოდოლოგია და მის საფუძველზე დადგენილი ტარიფები:

ა) იცავს მომხმარებელს მონოპოლიური ფასებისაგან;

ბ) ხელს უწყობს საწარმოს სტაბილურ და საიმედო ფუნქციონირებას;

გ) უზრუნველყოფს საწარმოსათვის გამჭვირვალე, სტაბილური და სამართლიანი სატარიფო განაკვეთების დაწესებას;

დ) ასახავს მომხმარებელთა სხვადასხვა კატეგორიის მომსახურების განსხვავებულ ღირებულებას;

ე) ფარავს საწარმოს მიერ გაწეული მომსახურების ხარჯებს მომხმარებელთა თითოეული კატეგორიისაგან მიღებული თანხებით, ამ კატეგორიის მომსახურებაზე გაწეული ხარჯების პროპორციულად.

2. საწარმოს რეგულირებადი დანახარჯების ბაზის სტრუქტურის განსაზღვრისას გამოიყენება „სამშენებლო ბლოკების“ მიდგომის მეთოდი. ამ მეთოდით განსაზღვრული რეგულირებადი დანახარჯების ბაზა შედგება შემდეგი კომპონენტებისაგან:

ა) კაპიტალური დანახარჯები;

ბ) საოპერაციო დანახარჯები.

3. კაპიტალური და საოპერაციო დანახარჯების გაანგარიშება ხორციელდება „დანახარჯები პლუს“ მეთოდით, აღნიშნული დანახარჯების ყოველწლიური აუდიტით.

4. იმ შემთხვევაში, თუ დანახარჯების აუდიტის შედეგად გამოვლინდა სატესტო წლამდე არსებული გასული წლების მონაცემების მაკორექტირებელი ინფორმაცია, რომლის იდენტიფიცირებაც არ მოხდა წინა სატარიფო წლ(ებ)ის ტარიფების გაანგარიშებისას, კომისია უფლებამოსილია აღნიშნული ინფორმაცია გამოიყენოს სატესტო წლის აუდიტის შედეგების კორექტირებისთვის. კორექტირება განხორციელდება ამ მეთოდოლოგიის IV თავში ასახული პრინციპების გათვალისწინებით.

5. კომისიის მიერ დადგენილი ყველა ტარიფი გაიანგარიშება დამატებული ღირებულების გადასახადის (დღგ) გარეშე.

მუხლი 4. ტარიფების დადგენის პერიოდი

1. (ამოღებულია - 23.03.15 №2).

2. კომისიის მიერ ტარიფები დგინდება ყოველწლიურად, კონკრეტული საწარმოსთვის ინდივიდუალურად და მოქმედებს ერთი წლის ვადით, გარდა ამ მეთოდოლოგიის მე-20 მუხლის 1² პუნქტით გათვალისწინებული გარემოებებისა.

საქართველოს ენერგეტიკისა და წყალმომარაგების მარეგულირებელი ეროვნული კომისიის 2015 წლის 23 მარტის დადგენილება №2 - ვებგვერდი, 25.03.2015 წ.

თავი II. რეგულირებადი დანახარჯების ბაზა

მუხლი 5. რეგულირებადი დანახარჯების ბაზა სატარიფო წლისთვის

რეგულირებადი დანახარჯების ბაზა სატარიფო წლისთვის იანგარიშება შემდეგი ფორმულით:

$$RCB_{(t+1)} = CAPEX_{(t+1)} + OPEX_{(t+1)} + CORR_{(t+1)} \quad (1),$$

სადაც:

$RCB_{(t+1)}$ – საწარმოს რეგულირებადი დანახარჯების ბაზა სატარიფო წლისთვის (ლარი);

$CAPEX_{(t+1)}$ – საწარმოს კაპიტალური დანახარჯები სატარიფო წლისთვის (ლარი);

$OPEX_{(t+1)}$ – საწარმოს საოპერაციო დანახარჯები სატარიფო წლისთვის (ლარი);

$CORR_{(t+1)}$ – დანახარჯების კორექტირების მაჩვენებელი, რომელიც უზრუნველყოფს სატარიფო წლის დანახარჯების ბაზაში კორექტირებას დაქვემდებარებული სატარიფო წლის ფაქტობრივ და დაგეგმილ დანახარჯებს შორის სხვაობის, აგრეთვე ამ მეთოდოლოგიის მე-19 მუხლის მე-3 პუნქტით გათვალისწინებული არასაოპერაციო საქმიანობიდან მიღებული მოგების, ამ მეთოდოლოგიით განსაზღვრული პრინციპებით ასახვას (ლარი).

საქართველოს ენერგეტიკისა და წყალმომარაგების მარეგულირებელი ეროვნული კომისიის 2015 წლის 1 სექტემბრის დადგენილება №24 - ვებგვერდი, 02.09.2015 წ.

მუხლი 6. კაპიტალური დანახარჯები

სატარიფო წლისთვის კაპიტალური დანახარჯები იანგარიშება შემდეგი ფორმულით:

$$CAPEX_{(t+1)} = RAB_{start(t+1)} \times WACC + D_{(t+1)} \quad (2),$$

სადაც:

$CAPEX_{(t+1)}$ - საწარმოს კაპიტალური დანახარჯები სატარიფო წლისთვის (ლარი);

$RAB_{start(t+1)}$ - რეგულირებადი აქტივების ბაზის ღირებულება სატარიფო წლის დასაწყისისთვის (ლარი);

$WACC$ - რეგულირებადი აქტივების ბაზაზე ამონაგების ნორმა სატარიფო წლისთვის (%);

$D_{(t+1)}$ - სატარიფო წლის ცვეთა (ლარი).

მუხლი 7. რეგულირებადი აქტივების ბაზა

1. აქტივის ღირებულება განისაზღვრება ისტორიული ღირებულების შეფასების მეთოდით.
2. იმ შემთხვევაში, როდესაც აქტივის ღირებულება არ დგინდება ამ მუხლის პირველი პუნქტით განსაზღვრული მეთოდით, კომისია იყენებს აქტივის აღდგენითი ღირებულებით შეფასების მეთოდს.
3. საწარმოს მიერ რეგულირებადი აქტივების სხვა საწარმოზე გაყიდვის შემთხვევაში, კომისია შესაბამისი ტარიფის გაანგარიშებისას არ გაითვალისწინებს აქტივის ხელმეორედ გაყიდვის ღირებულებას და იხელმძღვანელებს აქტივის ისტორიული ღირებულებით.
4. რეგულირებადი აქტივების ბაზაში მონაწილეობს არსებული აქტივების ღირებულება, მათ შორის ფაქტობრივად განხორციელებული ინვესტიციები.
5. რეგულირებადი აქტივების ბაზაში არ მონაწილეობს:
 - ა) ინვესტიცია, რომელიც განხორციელდა მესამე მხარის სრული ან ნაწილობრივი დაფინანსებით. ასეთი აქტივები საწარმოს მიერ უნდა აღირიცხოს განცალკევებულად;
 - ბ) ინვესტიცია, რომელსაც კომისია არ მიიჩნევს დასაბუთებულად და გონივრულად;
 - გ) რეგულირებად საქმიანობაში გამოუყენებელი აქტივები;
 - დ) დაუმთავრებელი მშენებლობა;
 - ე) გადაფასების რეზერვი, გარდა სახელმწიფო ქონების პრივატიზებისას წარმოქმნილი გადაფასების რეზერვისა.
- 5¹. კომისია უფლებამოსილია რეგულირებადი აქტივების ბაზაში არ გაითვალისწინოს საწარმოს წილის მფლობელის მიერ კაპიტალში შეტანილი მესამე მხარისაგან გადაცემული აქტივი, თუ საწარმოს წილის მფლობელს ან მესამე მხარეს წარმოადგენს სახელმწიფო ან საწარმო, რომლის წილის არანაკლებ 50%-ს ფლობს სახელმწიფო.
6. კომისია ამ მუხლის მე-5 პუნქტის "დ" ქვეპუნქტით განსაზღვრული აქტივის თვითღირებულებაში გაითვალისწინებს მშენებლობის პროცესში საწარმოს მიერ მშენებლობის დაფინანსებისათვის აღებული გრძელვადიანი სესხის ფაქტობრივი წლიური საპროცენტო განაკვეთის ოდენობით გადახდილი სესხის პროცენტის კაპიტალიზირებულ ღირებულებას, მაგრამ არაუმეტეს ამ მეთოდოლოგიით განსაზღვრული სესხის ღირებულების (Id) განაკვეთისა.

7. საწარმოს რეგულირებადი აქტივების ბაზის ღირებულება განისაზღვრება ამ ბაზაში ჩართული აქტივების წმინდა საბალანსო ღირებულებით.

8. სატარიფო რეგულირების მიზნებისთვის კომისია უფლებამოსილია აქტივის წმინდა საბალანსო ღირებულების განსაზღვრისას გაითვალისწინოს აქტივის გაუფასურება. ამასთან, კომისია უფლებამოსილია ცალკეულ შემთხვევებში ტარიფში ასახოს აქტივის გაუფასურების ზარალი. საწარმოს მიერ გაუფასურების ზარალის აღრიცხვა უნდა მოხდეს განცალკევებულად.

9. რეგულირებადი აქტივების ბაზის ღირებულება სატარიფო წლის დასაწყისისთვის იანგარიშება შემდეგი ფორმულით:

$$RAB_{start(t+1)} = RAB_{end(t-1)} + INV_t - D_t \quad (3),$$

სადაც:

$RAB_{start(t+1)}$ - რეგულირებადი აქტივების ბაზის ღირებულება სატარიფო წლის (t+1) დასაწყისში (ლარი);

$RAB_{end(t-1)}$ - რეგულირებადი აქტივების ბაზის ღირებულება სატესტო წლის (t-1) ბოლოს (ლარი);

INV_t - ტარიფის გაანგარიშების წელს (t) ფაქტობრივად განხორციელებული ინვესტიცია, რომელსაც კომისია მიიჩნევს დასაბუთებულად და გონივრულად (ლარი);

D_t - სატესტო წლის ბოლოს არსებული რეგულირებადი აქტივების ბაზის ტარიფის გაანგარიშების წლის (t) ცვეთა/ამორტიზაცია (ლარი).

საქართველოს ენერგეტიკისა და წყალმომარაგების მარეგულირებელი ეროვნული კომისიის 2015 წლის 23 მარტის დადგენილება №2 - ვებგვერდი, 25.03.2015 წ.

მუხლი 8. ცვეთა/ამორტიზაცია

1. (ამოღებულია - 23.03.15 №2).

2. 2014 წლის 1 იანვრის შემდეგ ექსპლუატაციაში შესულ აქტივებთან დაკავშირებით გამოიყენება ცვეთის წრფივი მეთოდით განსაზღვრული, კომისიის მიერ დამტკიცებული "სატარიფო რეგულირებას დაქვემდებარებული საწარმოების რეგულირებადი აქტივების ცვეთა/ამორტიზაციის ნორმები".

3. 2014 წლის 1 იანვრამდე ექსპლუატაციაში შესულ აქტივებთან დაკავშირებით კომისია ითვალისწინებს საწარმოს მიერ გამოყენებულ ცვეთა/ამორტიზაციის ნორმებს, ხოლო ამ ინფორმაციის არ არსებობის შემთხვევაში კომისია უფლებამოსილია გამოიყენოს საქართველოს საგადასახადო კოდექსით განსაზღვრული საამორტიზაციო ანარიცხების გაანგარიშების წესი.

საქართველოს ენერგეტიკისა და წყალმომარაგების მარეგულირებელი ეროვნული კომისიის 2015 წლის 23 მარტის დადგენილება №2 - ვებგვერდი, 25.03.2015 წ.

მუხლი 9. კაპიტალის საშუალო შეწონილი ღირებულება

1. რეგულირებადი აქტივების ბაზაზე ამონაგების ნორმა განისაზღვრება კაპიტალის საშუალო შეწონილი ღირებულების (WACC) მეთოდით.
2. კაპიტალის საშუალო შეწონილი ღირებულება (WACC) გადასახადებამდე, სატარიფო წლისათვის იანგარიშება შემდეგი ფორმულით:

$$WACC_{\text{გადასახადებამდე}} = g \times r_d + \frac{(1 - g) \times r_e}{(1 - T)} \quad (4),$$

სადაც:

- $WACC_{\text{გადასახადებამდე}}$ - კაპიტალის საშუალო შეწონილი ღირებულება გადასახადებამდე (%);
- g - სესხის წილი (%);
- r_d - სესხის ღირებულება (%);
- r_e - საკუთარი კაპიტალის ღირებულება (%);
- T - მოგების გადასახადი (%).

3. სესხისა და საკუთარი კაპიტალის ღირებულება იანგარიშება შემდეგი ფორმულებით:

$$r_d = r_{rf} + DP \quad (5),$$

$$r_e = r_{rf} + \beta \times (r_m - r_{rf}) \quad (6),$$

სადაც:

- r_{rf} - ურისკო საპროცენტო განაკვეთი (%);
- DP - სესხის პრემია (%);
- r_m - ბაზრის რისკი (%);
- β - სექტორული რისკის კოეფიციენტი.

4. კომისიის მიერ კაპიტალის საშუალო შეწონილი ღირებულების (WACC) განსაზღვრისათვის სესხის წილი (g) მთლიან კაპიტალში გაითვალისწინება 60%-ის ოდენობით.

5. კომისია ურისკო საპროცენტო განაკვეთს განსაზღვრავს სახელმწიფო გრძელვადიან საერთაშორისო ობლიგაციებზე ვადის გასვლამდე წლიური შემოსავლის ოდენობით, ხოლო

ბაზრის რისკის პრემიასა და სესხის პრემიას საექსპერტო დასკვნების ან/და შედარებითი ანალიზის საფუძველზე.

საქართველოს ენერგეტიკისა და წყალმომარაგების მარეგულირებელი ეროვნული კომისიის 2015 წლის 23 მარტის დადგენილება №2 - ვებგვერდი, 25.03.2015 წ.

მუხლი 10. საოპერაციო დანახარჯები

1. სატარიფო წლისთვის საოპერაციო დანახარჯების გაანგარიშებისას გამოიყენება სატესტო წლის მონაცემები. გარანტირებული სიმძლავრის წყაროს ელექტროენერგიის წარმოებისათვის საჭირო სათბობის (ბუნებრივი აირი, მაზუთი, ქვანახშირი) შესყიდვის დანახარჯების გაანგარიშებისას გამოიყენება ტარიფის გაანგარიშების წლის მონაცემები.
2. სატარიფო წლისთვის ტარიფის გაანგარიშებისას გაითვალისწინება ის საოპერაციო დანახარჯები, რომლებიც დასაბუთებული, გონივრული და სამართლიანია.
3. იმ შემთხვევაში, თუ საწარმოს არ გააჩნია ფაქტობრივი მონაცემები, კომისია უფლებამოსილია მოსთხოვოს საწარმოს სატარიფო განაცხადით განსაზღვრული ტექნიკურ-ეკონომიკური საპროგნოზო მონაცემები სატარიფო წლისთვის. კომისია უფლებამოსილია ასეთ შემთხვევაში გაითვალისწინოს მხოლოდ ის მონაცემები, რომლებსაც მიიჩნევს დასაბუთებულად, გონივრულად და სამართლიანად.
4. საოპერაციო დანახარჯებმა უნდა უზრუნველყოს საწარმოსათვის შესაბამის რეგულირებად საქმიანობაზე გასაწევი დანახარჯების ანაზღაურება, მათ შორის:
 - ა) ექსპლუატაციისა და მომსახურების დანახარჯები;
 - ბ) ადმინისტრაციული და საერთო დანახარჯები.
5. საოპერაციო დანახარჯები უზრუნველყოფს მესამე მხარის დაფინანსებით შექმნილი აქტივების მომსახურებასთან დაკავშირებული დანახარჯების (მათ შორის: მიმდინარე რემონტის, შენახვა-ექსპლუატაციისა და სხვა დანახარჯების) ანაზღაურებას.
6. საოპერაციო დანახარჯები უზრუნველყოფს საბრუნავი კაპიტალის დაფინანსებისათვის საჭირო დანახარჯის ანაზღაურებას ამ მეთოდოლოგიის მე-10¹ მუხლის შესაბამისად.
7. სატარიფო წლისთვის ტარიფის გაანგარიშებისას კომისია ეყრდნობა საწარმოს ფაქტობრივ ფინანსურ მონაცემებს და ტექნიკური სახის ინფორმაციას, რომლებიც წარმოდგენილი უნდა იყოს კომისიის მიერ დამტკიცებული ფორმებით, დამოწმებული საწარმოს ხელმძღვანელის ან უფლებამოსილი პირის მიერ.
8. კომისია უფლებამოსილია შეამოწმოს წარმოდგენილი დოკუმენტაციისა და მონაცემების სისწორე და შეაფასოს წარმოდგენილი დანახარჯების გონივრულობა და შესაბამისობა. ამ მიზნით კომისია უფლებამოსილია სატესტო წლის საოპერაციო დანახარჯების შეფასება განახორციელოს საწარმოს წინა წლების საოპერაციო დანახარჯების ანალიზის საფუძველზე.
9. თუ საწარმო ამ მეთოდოლოგიით განსაზღვრულ რეგულირებად საქმიანობასთან ერთად ეწევა სხვა არარეგულირებად საქმიანობას, ამგვარ საქმიანობასთან დაკავშირებული დანახარჯები არ იქნება გათვალისწინებული ტარიფის გაანგარიშებისას.

მუხლი 10¹. საბრუნავი კაპიტალი

1. კომისია სატარიფო წლისთვის განსაზღვრავს საწარმოს საბრუნავი კაპიტალის ოდენობას, რომელიც მოიცავს საწარმოს საოპერაციო დანახარჯების და დამატებული ღირებულების გადასახადის ნაწილს და იანგარიშება შემდეგი ფორმულით:

$$WC_{(t+1)} = (ARD - APD_{\text{opex}}) / 365 \times OPEX_{(t+1)} + (ARD - APD_{\text{vat}}) / 365 \times nVAT_{(t+1)} \quad (6^1)$$

სადაც:

$WC_{(t+1)}$ – საბრუნავი კაპიტალის ოდენობა სატარიფო წლისთვის (ლარი);

ARD – დებიტორული დავალიანების დაფარვის დღე, მაგრამ არაუგვიანეს საანგარიშო თვის მომდევნო თვის 25 რიცხვისა (დღე);

APD_{opex} – კრედიტორული დავალიანების დაფარვის დღე საოპერაციო დანახარჯებთან მიმართებაში, მაგრამ არაუადრეს საანგარიშო თვის 10 რიცხვისა (დღე);

APD_{vat} – კრედიტორული დავალიანების დაფარვის დღე დამატებული ღირებულების გადასახადთან მიმართებაში - საანგარიშო თვის მომდევნო თვის 15 რიცხვი (დღე);

$OPEX_{(t+1)}$ – საოპერაციო დანახარჯები სატარიფო წლისთვის (ლარი);

$nVAT_{(t+1)}$ – სხვაობა დასაბეგრ ბრუნვაზე დარიცხულ დამატებული ღირებულების გადასახადის თანხასა და ჩასათვლელ დამატებული ღირებულების გადასახადის თანხებს შორის (ლარი).

2. საწარმოს რეგულირებადი დანახარჯების ბაზაში აისახება ამ მუხლის პირველი პუნქტით გაანგარიშებული საბრუნავი კაპიტალის (WC) ოდენობის კაპიტალის საშუალო შეწონილ ღირებულებაზე ($WACC$) ნამრავლით მიღებული დანახარჯი.

3. თუ ამ მუხლის პირველი პუნქტით გაანგარიშებული საბრუნავი კაპიტალის ოდენობა (WC) უარყოფითი რიცხვია, საწარმოს სატარიფო წლის საბრუნავი კაპიტალის ოდენობა ნულის ტოლია.

მუხლი 11. ელექტროენერგიის ნორმატიული დანაკარგი

ელექტროენერგიის ნორმატიული დანაკარგის ღირებულება ელექტროენერგიის გადაცემის ტარიფში გაითვალისწინება მხოლოდ იმ შემთხვევაში, თუ საწარმოს მიერ გაწეული შესაბამისი მომსახურება მოქმედი კანონმდებლობის შესაბამისად ითვალისწინებს ასეთ ხარჯს.

მუხლი 12. დანახარჯების გადანაწილება (ალოკაცია)

1. თუ საწარმო ეწევა ერთზე მეტ რეგულირებად საქმიანობას და, ამასთან, ეწევა არარეგულირებად საქმიანობასაც, იგი ვალდებულია, სატესტო წლის შემოსავლები და დანახარჯები თითოეული რეგულირებადი და არარეგულირებადი საქმიანობის, ხოლო აქტივების ღირებულება თითოეული რეგულირებადი საქმიანობის მიხედვით კომისიაში წარმოადგინოს განცალკევებულად, კომისიის მიერ დამტკიცებული ფორმებით.

2. ამ მეთოდოლოგიის მე-16 მუხლის მე-2 პუნქტით განსაზღვრული პრინციპის გათვალისწინებით, გადაცემის ლიცენზიატი ვალდებულია სატესტო წლის პირდაპირი დანახარჯები მიაკუთვნოს ძაბვის შესაბამის საფეხურს, ხოლო არაპირდაპირი დანახარჯები ძაბვის თითოეულ საფეხურს და დაასაბუთოს მიკუთვნების მეთოდის გონივრულობა და სამართლიანობა.

3. კომისია უფლებამოსილია არ დაეთანხმოს ამ მუხლის პირველი და მე-2 პუნქტების გათვალისწინებით საწარმოს მიერ გამოყენებულ ალოკაციის მეთოდს (მისი დაუსაბუთებლობისა და უსაფუძვლობის მოტივით) და გამოიყენოს დანახარჯების და აქტივების ღირებულების გადანაწილების სხვა მეთოდი.

საქართველოს ენერგეტიკისა და წყალმომარაგების მარეგულირებელი ეროვნული კომისიის 2015 წლის 23 მარტის დადგენილება №2 - ვებგვერდი, 25.03.2015 წ.

თავი III. ტარიფების გაანგარიშება

მუხლი 13. ელექტროენერგიის რაოდენობა

კომისია ტარიფებს ადგენს სატარიფო წლისთვის დაგეგმილი ელექტროენერგიის რაოდენობის გათვალისწინებით, რომლის განსაზღვრისთვის კომისია ეყრდნობა ელექტროენერგიის რაოდენობის ფაქტობრივ მონაცემებს ან სატარიფო წლისთვის დამტკიცებული ელექტროენერგიის (სიმძლავრის) საპროგნოზო ბალანსებს.

საქართველოს ენერგეტიკისა და წყალმომარაგების მარეგულირებელი ეროვნული კომისიის 2015 წლის 23 მარტის დადგენილება №2 - ვებგვერდი, 25.03.2015 წ.

მუხლი 14. ელექტროენერგიის წარმოების ტარიფი

სატარიფო წლისთვის ელექტროსადგურის წარმოების ტარიფის გასაანგარიშებლად საწარმოს რეგულირებადი დანახარჯების ბაზის ღირებულება იყოფა ელექტროსადგურის მიერ სალტეზე გაცემული ელექტროენერგიის რაოდენობაზე და იანგარიშება შემდეგი ფორმულით:

$$T_{\text{წარ}(t+1)} = \frac{RCB_{(t+1)}}{E_{\text{გაც}(t+1)}} \times 100 \quad (7),$$

სადაც:

$T_{წარ(t+1)}$ – ელექტროსადგურის მიერ სალტეზე გაცემული ელექტროენერგიის ტარიფი სატარიფო წლისთვის (t+1) (თეთრი/კვტსთ);

$RCB_{(t+1)}$ – რეგულირებადი დანახარჯების ბაზის ღირებულება სატარიფო წლისთვის (t+1) (ლარი);

$E_{გაც(t+1)}$ – ელექტროსადგურის მიერ სალტეზე გაცემული ელექტროენერგიის რაოდენობა სატარიფო წლისთვის (t+1) (კვტსთ).

მუხლი 15. გარანტირებული სიმძლავრის საფასური და გარანტირებული სიმძლავრის წყაროს ელექტროენერგიის წარმოების ტარიფი

1. გარანტირებული სიმძლავრის წყაროსათვის (წარმოების ლიცენზიატისთვის) დგინდება ორგანაკვეთიანი ტარიფი, რომელიც შედგება გარანტირებული სიმძლავრის საფასურისა და გარანტირებული სიმძლავრის წყაროს ელექტროენერგიის წარმოების ტარიფისაგან.
2. გარანტირებული სიმძლავრის საფასური და გარანტირებული სიმძლავრის წყაროს ელექტროენერგიის წარმოების ტარიფი იანგარიშება იმავე პრინციპებით და შეიცავს იმავე კომპონენტებს, რასაც ელექტროენერგიის წარმოების ტარიფი, ამ მუხლში მოცემული პირობების გათვალისწინებით.
3. გარანტირებული სიმძლავრის საფასური უზრუნველყოფს გარანტირებული სიმძლავრის წყაროსთვის (შესაბამისი ელექტროენერგიის მწარმოებლის) იმ ფიქსირებული საოპერაციო დანახარჯებისა და კაპიტალური დანახარჯების ანაზღაურებას, რომლებიც არ არის დაკავშირებული უშუალოდ ელექტროენერგიის გამომუშავებასთან.
4. გარანტირებული სიმძლავრის საფასური განისაზღვრება თითოეული გარანტირებული სიმძლავრის წყაროსთვის ყოველდღიურ განაკვეთზე (ბაზისზე).
5. გარანტირებული სიმძლავრის საფასური იანგარიშება შემდეგი ფორმულით:

$$Q_{(t+1)} = \frac{OPEX_{ფიქს(t+1)} + CAPEX_{(t+1)}}{N_{(t+1)}} \quad (8),$$

სადაც:

$Q_{(t+1)}$ – გარანტირებული სიმძლავრის საფასური სატარიფო წლისთვის (t+1) (ლარი/დღე);

$OPEX_{გიჰ}(t+1)$ – საწარმოს ფიქსირებული საოპერაციო დანახარჯები სატარიფო წლისთვის (t+1) (ლარი);

$CAPEX_{(t+1)}$ – საწარმოს კაპიტალური დანახარჯები სატარიფო წლისთვის (t+1) (ლარი);

$N_{(t+1)}$ – გარანტირებული სიმძლავრის წყაროს მზადყოფნის დღეების დაგეგმილი რაოდენობა სატარიფო წლისთვის (t+1).

6. გარანტირებული სიმძლავრის წყაროს მზადყოფნის დღეების რაოდენობაში არ გაითვალისწინება საწარმოს მიერ წინასწარ დაგეგმილი და დისპეტჩერიზაციის ლიცენზიატთან შეთანხმებული გეგმური რემონტებისა და გეგმური გაჩერების პერიოდი (დღეები).

7. გარანტირებული სიმძლავრის წყაროს ელექტროენერგიის წარმოების ტარიფში აისახება უშუალოდ ელექტროენერგიის გამომუშავებასთან დაკავშირებული ხარჯები, მათ შორის (სათბობის, ქიმიური რეაგენტების და კანონმდებლობით განსაზღვრული სხვა ხარჯები).

8. გარანტირებული სიმძლავრის წყაროს ელექტროენერგიის წარმოების ტარიფი იანგარიშება შემდეგი ფორმულით:

$$T_{\text{გვლ}}(t+1) = \frac{OPEX_{\text{გვლ}}(t+1) + cFC_{(t+1)}}{E_{\text{გაგ}}(t+1)} \times 100 \quad (9),$$

სადაც:

$T_{\text{გვლ}}(t+1)$ – გარანტირებული სიმძლავრის წყაროს ელექტროენერგიის წარმოების ტარიფი (თეთრი/კვტსთ);

$OPEX_{\text{გვლ}}(t+1)$ – გარანტირებული სიმძლავრის წყაროს ცვლადი საოპერაციო დანახარჯები სატარიფო წლისთვის (ლარი);

$cFC_{(t+1)}$ – გარანტირებული სიმძლავრის წყაროს ელექტროენერგიის წარმოებისათვის საჭირო სათბობის (ბუნებრივი აირი, მაზუთი, ქვანახშირი) შესყიდვის დანახარჯის, ამ მეთოდოლოგიის მე-20 მუხლის 1¹ ან 1² პუნქტით განსაზღვრული კორექტირებული ოდენობა (ლარი);

$E_{\text{გაგ}}(t+1)$ – გარანტირებული სიმძლავრის წყაროს მიერ სალტეზე გაცემული ელექტროენერგიის რაოდენობა სატარიფო წლისთვის (კვტსთ).

9. (ამოღებულია - 23.03.15 №2).

10. (ამოღებულია - 23.03.15 №2).

საქართველოს ენერგეტიკისა და წყალმომარაგების მარეგულირებელი ეროვნული კომისიის 2015 წლის 23 მარტის დადგენილება №2 - ვებგვერდი, 25.03.2015 წ.

მუხლი 16. ელექტროენერგიის გადაცემის ტარიფი

1. ელექტროენერგიის გადაცემის ლიცენზიატისათვის გადაცემის საქმიანობაზე დგინდება ელექტროენერგიის გადაცემის ტარიფები.
2. ელექტროენერგიის გადაცემის ტარიფები დგინდება ელექტროენერგიის გადამცემი ქსელის ძაბვის შემდეგი საფეხურების მიხედვით:

ა) 500 კილოვოლტ ძაბვაზე;

ბ) 400 კილოვოლტ ძაბვაზე;

გ) 220-110-35-10-6 კილოვოლტ ძაბვაზე.

3. გადაცემის ტარიფი სატარიფო წლისთვის იანგარიშება შემდეგი ფორმულით:

სადაც:

$T_{i \text{ გადაც}(t+1)}$ – ძაბვის i -ური საფეხურის გადაცემის ტარიფი (თეთრი/კვტსთ);

$RCB_{i(t+1)}$ – გადაცემის ლიცენზიატის რეგულირებადი დანახარჯების ბაზის ღირებულება ძაბვის i -ურ საფეხურზე სატარიფო წლისთვის $(t+1)$ (ლარი);

$E_{i \text{ გადაც}(t+1)}$ – ძაბვის i -ურ საფეხურზე გადამცემი ქსელის საშუალებით მიწოდების პუნქტებში გადაცემული ელექტროენერგიის მთლიანი რაოდენობა, ხოლო სისტემათაშორისი ტრანზიტისთვის განკუთვნილი ახალი 400 კვ ელექტროგადამცემი ხაზის ტარიფის გაანგარიშებისას ამ ხაზით ექსპორტირებული ელექტროენერგიის მთლიანი რაოდენობა (კვტსთ);

i – გადამცემი ქსელის ძაბვის შესაბამისი საფეხური.

4. ამ მუხლის პირველი პუნქტით გათვალისწინებული ტარიფის გაანგარიშებისას კომისია უფლებამოსილია გაითვალისწინოს გადაცემის ლიცენზიატის მიერ საქართველოს ტერიტორიის გავლით ელექტროენერგიის ტრანზიტიდან მიღებული ან მისაღები შემოსავლები. ასეთ შემთხვევაში ტრანზიტიდან მიღებული ან მისაღები შემოსავლებით შემცირდება გადაცემის ლიცენზიატის რეგულირებადი დანახარჯების ბაზა.

საქართველოს ენერგეტიკისა და წყალმომარაგების მარეგულირებელი ეროვნული კომისიის 2015 წლის 23 მარტის დადგენილება №2 - ვებგვერდი, 25.03.2015 წ.

მუხლი 17. ელექტროენერგიის დისპეტჩერიზაციის ტარიფი

დისპეტჩერიზაციის ტარიფი სატარიფო წლისთვის იანგარიშება შემდეგი ფორმულით:

$$T_{\text{დისპ}(t+1)} = \frac{RCB_{(t+1)}}{E_{\text{დისპ}(t+1)}} \times 100 \quad (13),$$

სადაც:

$T_{\text{დისპ}(t+1)}$ - დისპეტჩერიზაციის ლიცენზიატის მიერ გაწეული მომსახურების ტარიფი სატარიფო წლისთვის (t+1) (თეთრი/კვ.სთ);

$RCB_{(t+1)}$ - რეგულირებადი დანახარჯების ბაზა სატარიფო წლისთვის (t+1) (ლარი);

$E_{\text{დისპ}(t+1)}$ - კვალიფიციური საწარმოების მიერ მიწოდების პუნქტებში მოხმარებული (აღრიცხული) ელექტროენერგიის რაოდენობა სატარიფო წლისთვის (კვტსთ).

მუხლი 18. ელექტროენერგეტიკული ბაზრის ოპერატორის ტარიფი

1. ელექტროენერგეტიკული ბაზრის ოპერატორის მომსახურების ტარიფი განისაზღვრება იმ მომსახურებისათვის, რომელზეც, მოქმედი კანონმდებლობის შესაბამისად, კვალიფიციური საწარმოები ელექტროენერგეტიკული სისტემის ბაზრის ოპერატორს უხდიან მომსახურების საფასურს და იანგარიშება შემდეგი ფორმულით:

$$T_{\text{ოპ}(t+1)} = \frac{RCB_{(t+1)}}{E_{(t+1)}} \times 100 \quad (14),$$

სადაც:

$T_{\text{ოპ}(t+1)}$ - ელექტროენერგეტიკული ბაზრის ოპერატორის მომსახურების ტარიფი სატარიფო წლისთვის (t+1) (თეთრი/კვტსთ);

$RCB_{(t+1)}$ - რეგულირებადი დანახარჯების ბაზა სატარიფო წლისთვის (t+1) (ლარი);

$E_{(t+1)}$ - სატარიფო წლისთვის ელექტროენერგიის რაოდენობა, რომელზეც ელექტროენერგეტიკული ბაზრის ოპერატორის მიერ ტარიფის გაანგარიშების წლის განმავლობაში კვალიფიციური საწარმოებისთვის განხორციელდება მომსახურება (კვტსთ).

2. ელექტროენერგეტიკული ბაზრის ოპერატორის რეგულირებადი დანახარჯების ბაზა, საწარმოს ფუნქციური თავისებურებიდან გამომდინარე, იანგარიშება შემდეგი ფორმულით:

$$RCB_{(t+1)} = (D_{(t+1)} + OPEX_{(t+1)}) \times (1+k) \quad (15),$$

სადაც:

$RCB_{(t+1)}$ – რეგულირებადი დანახარჯების ბაზა სატარიფო წლისთვის (t+1) (ლარი);

$D_{(t+1)}$ – სატარიფო წლის ცვეთა (ლარი);

$OPEX_{(t+1)}$ – საწარმოს საოპერაციო დანახარჯები სატარიფო წლისთვის (ლარი);

k – მოგების განაკვეთი დანახარჯების მიმართ, აიღება არა უმეტეს 3 პროცენტისა, რომელსაც ყოველწლიურად განსაზღვრავს კომისია (%).

3. ელექტროენერგეტიკული ბაზრის ოპერატორის მიერ იმპორტ-ექსპორტის საქმიანობიდან მიღებული შემოსავლები და მოქმედი კანონმდებლობით ასეთ საქმიანობასთან დაკავშირებული ხარჯები და გადასახადები არ გაითვალისწინება ელექტროენერგეტიკული ბაზრის ოპერატორის მომსახურების ტარიფის გაანგარიშებისას.

საქართველოს ენერგეტიკისა და წყალმომარაგების მარეგულირებელი ეროვნული კომისიის 2015 წლის 1 სექტემბრის დადგენილება №24 - ვებგვერდი, 02.09.2015 წ.

თავი IV. ტარიფების კორექტირება

მუხლი 19. ტარიფების კორექტირების პრინციპები და ძირითადი მექანიზმები

1. წინამდებარე მეთოდოლოგია ტარიფის გაანგარიშებისას ითვალისწინებს დაგეგმილი მაჩვენებლების ასახვას რეგულირებადი დანახარჯების ბაზაში. შესაბამისად, კომისია სატარიფო წლისთვის ტარიფების კორექტირებას განახორციელებს დანახარჯების კორექტირების მაჩვენებლით, რომელიც ეფუძნება შემდეგ ფაქტორებს:

ა) კაპიტალური დანახარჯები;

ბ) საოპერაციო დანახარჯები;

გ) ელექტროენერგიის რაოდენობა.

2. დანახარჯების კორექტირების მაჩვენებელი იანგარიშება შემდეგი ფორმულით:

$$CORR_{(t+1)} = cRRAB_{(t+1)} + cD_{(t+1)} + cOPEX_{(t+1)} - cREV_{(t+1)} \quad (16),$$

სადაც:

$CORR_{(t+1)}$ – დანახარჯების კორექტირების მაჩვენებელი სატარიფო წლისთვის (t+1) (ლარი);

$cRRAB_{(t+1)}$ – სხვაობა, რომელიც გამოწვეულია რეგულირებადი აქტივების ბაზაზე ფაქტობრივ და დაგეგმილ ამონაგებს შორის სხვაობით, რომელიც აისახება სატარიფო წელს (ლარი);

$cD_{(t+1)}$ – სხვაობა, რომელიც გამოწვეულია ცვეთის ფაქტორივ და დაგეგმილ ღირებულებებს შორის სხვაობით, რომელიც აისახება სატარიფო წელს (ლარი);

$cOPEX_{(t+1)}$ – სხვაობა, რომელიც გამოწვეულია ფაქტორივ და დაგეგმილ საოპერაციო დანახარჯებს შორის სხვაობით, რომელიც აისახება სატარიფო წელს (ლარი);

$cREV_{(t+1)}$ – სხვაობა, რომელიც გამოწვეულია ელექტროენერგიის ფაქტორივ და დაგეგმილ რაოდენობებს შორის სხვაობით, რომელიც აისახება სატარიფო წელს (ლარი).

3. კომისია უფლებამოსილია საწარმოს რეგულირებადი დანახარჯების ბაზა შეამციროს საწარმოს რეგულირებადი აქტივების ბაზაში ასახული აქტივების და რეგულირებად საქმიანობაში დასაქმებული ადამიანური რესურსების არარეგულირებად საქმიანობაში გამოყენებიდან და ექსპლუატაციიდან გასული აქტივის რეალიზაციიდან მიღებული მოგებით, საწარმოს ელექტროენერგიის გადამცემ ქსელზე ახალი მომხმარებლების მიერთებიდან მიღებულ შემოსავალს და მიერთებაზე გაწეულ დანახარჯებს შორის დადებითი სხვაობით, აგრეთვე მესამე მხარისაგან საწარმოს მიერ საოპერაციო დანახარჯების დაფინანსების მიზნით მიღებული სახსრებით (სრულად ან ნაწილობრივ).

საქართველოს ენერგეტიკისა და წყალმომარაგების მარეგულირებელი ეროვნული კომისიის 2015 წლის 23 მარტის დადგენილება №2 - ვებგვერდი, 25.03.2015 წ.

მუხლი 19¹. კაპიტალური დანახარჯების კორექტირება

1. თუ საწარმოს მიერ ტარიფის გაანგარიშების წელს ფაქტობრივად განხორციელებული ინვესტიციების ღირებულება განსხვავდება ტარიფში ასახული ინვესტიციების ღირებულებისაგან, ტარიფის კორექტირება ხდება ამ მუხლის მე-2 პუნქტის შესაბამისად, ამ მეთოდოლოგიის მე-7 მუხლში ასახული პრინციპების გათვალისწინებით.

2. საწარმოს კაპიტალური დანახარჯების კორექტირება იანგარიშება შემდეგი ფორმულებით:

$$cRRAB_{(t+1)} = [(aRAB_{starts(t)} - pRAB_{starts(t)}) \times WACC_t] \times (1 + WACC_t) (16^1),$$

სადაც:

$cRRAB_{(t+1)}$ – ამონაგების კორექტირებული ღირებულება (t+1) პერიოდისთვის (ლარი);

$aRAB_{starts(t)}$ – რეგულირებადი აქტივების ბაზის ფაქტობრივი ღირებულება (t) პერიოდისთვის (ლარი);

$pRAB_{starts(t)}$ – რეგულირებადი აქტივების ბაზის დაგეგმილი ღირებულება (t) პერიოდისთვის (ლარი);

WACC – დროში ფულის ღირებულების განაკვეთი, რომელიც WACC-ის ტოლია (%).

$$cD_{(t+1)} = (aD_t - pD_t) \times (1 + WACC_t) \quad (16^2),$$

სადაც:

$cD_{(t+1)}$ – კორექტირებული წლიური ცვეთის ღირებულება (t+1) პერიოდისთვის (ლარი);

aD_t – ფაქტობრივი წლიური ცვეთის ღირებულება (t) პერიოდისთვის (ლარი);

pD_t – დაგეგმილი წლიური ცვეთის ღირებულება (t) პერიოდისთვის (ლარი);

WACC – დროში ფულის ღირებულების განაკვეთი, რომელიც WACC-ის ტოლია (%).

საქართველოს ენერგეტიკისა და წყალმომარაგების მარეგულირებელი ეროვნული კომისიის 2015 წლის 23 მარტის დადგენილება №2 - ვებგვერდი, 25.03.2015 წ.

მუხლი 20. საოპერაციო დანახარჯების კორექტირება

1. თუ სატარიფო წლისთვის საწარმოს მიერ ფაქტობრივად გაწეული საოპერაციო დანახარჯები განსხვავდება შესაბამისი ტარიფის დადგენისას გათვალისწინებული საოპერაციო დანახარჯების ოდენობისაგან, მაშინ კომისია უზრუნველყოფს საწარმოს რეგულირებადი დანახარჯების ბაზის კორექტირებას შემდეგი ფორმულით:

$$cOPEX_{(t+1)} = [(aOPEX_{(t-1)} - pOPEX_{(t-1)}) \times (1 + WACC_{(t-1)}) \times (1 + WACC_t)] \quad (17),$$

სადაც:

$cOPEX_{(t+1)}$ - საოპერაციო დანახარჯების კორექტირებული ოდენობა (t+1) პერიოდისთვის (ლარი);

$aOPEX_{(t-1)}$ - საოპერაციო დანახარჯების ფაქტობრივი ოდენობა (t-1) პერიოდისთვის (ლარი);

$pOPEX_{(t-1)}$ - საოპერაციო დანახარჯების დაგეგმილი ოდენობა (t-1) პერიოდისთვის (ლარი);

WACC - დროში ფულის ღირებულების განაკვეთი, რომელიც WACC-ის ტოლია (%).

¹¹. გარანტირებული სიმძლავრის წყაროს ელექტროენერგიის წარმოებისათვის საჭირო სათბობის (ბუნებრივი აირი, მაზუთი, ქვანახშირი) შესყიდვის დაგეგმილი ფასის, უცხოური ვალუტის კურსთან მიმართებაში ლარის კურსის და სათბობის ხვედრითი ხარჯის მაჩვენებლის ცვლილების შემთხვევაში, კომისია უზრუნველყოფს გარანტირებული სიმძლავრის წყაროს ელექტროენერგიის წარმოებისათვის საჭირო სათბობის შესყიდვის დანახარჯის კორექტირებას შემდეგი ფორმულით:

$$cFC_{(t+1)} = [(aV_t \times (aEXC_t \times aP_t - pEXC_t \times pP_t)) + (aE_t \times pP_t \times pEXC_t \times (aEFF_t - pEFF_t))] \times (1 + WACC_t) \quad (17^1),$$

სადაც:

$cFC_{(t+1)}$ - სათბობის შესყიდვის დანახარჯის კორექტირებული ოდენობა (t+1) პერიოდისთვის (ლარი);

aV_t - შესყიდული სათბობის ფაქტობრივი მოცულობა (t) პერიოდისთვის (m^3);

$aEXC_t$ - ვალუტის ფაქტობრივი გაცვლითი კურსი (t) პერიოდისთვის;

aP_t - სათბობის შესყიდვის ფაქტობრივი სახელშეკრულებო ფასი (t) პერიოდისთვის (1000 m^3 უცხოურ ვალუტაში);

$pEXC_t$ - ვალუტის დაგეგმილი გაცვლითი კურსი (t) პერიოდისთვის;

pP_t - სათბობის შესყიდვის დაგეგმილი სახელშეკრულებო ფასი (t) პერიოდისთვის (1000 m^3 უცხოურ ვალუტაში);

$aE_{(t)}$ - სალტეზე გაცემული ელექტროენერგიის ფაქტობრივი რაოდენობა (t) პერიოდისთვის (კვტსთ);

$aEFF_{(t)}$ - სათბობის ფაქტობრივი ხვედრითი ხარჯი (t) პერიოდისთვის (m^3 /კვტსთ);

$pEFF_{(t)}$ - სათბობის დაგეგმილი ხვედრითი ხარჯი (t) პერიოდისთვის (m^3 /კვტსთ);

WACC - დროში ფულის ღირებულების განაკვეთი, რომელიც WACC-ის ტოლია (%).“.

12. კომისია უფლებამოსილია, გარანტირებული სიმძლავრის წყაროს ელექტროენერგიის წარმოებისათვის საჭირო სათბობის (ბუნებრივი აირი, მაზუთი, ქვანახშირი) შესყიდვის დაგეგმილი ფასის, უცხოური ვალუტის კურსთან მიმართებაში ლარის კურსის და სათბობის ხვედრითი ხარჯის მაჩვენებლის არსებითი ცვლილების შემთხვევაში, განახორციელოს სატარიფო წლისთვის დადგენილი გარანტირებული სიმძლავრის წყაროს ელექტროენერგიის წარმოების ტარიფის ერთხელ კორექტირება, გარანტირებული სიმძლავრის წყაროს ელექტროენერგიის წარმოებისათვის საჭირო სათბობის შესყიდვის დანახარჯის კორექტირებით შემდეგი ფორმულის საფუძველზე:

$$cFC_t = [(aV_t \times (aEXC_t \times aP_t - pEXC_t \times pP_t)) + (aE_t \times pP_t \times pEXC_t \times (aEFF_t - pEFF_t))] \times (1 + WACC_t)^{n/12} \quad (17^2),$$

სადაც:

cFC_t - სათბობის შესყიდვის დანახარჯის კორექტირებული ოდენობა (t) პერიოდისთვის (ლარი);

aV_t - შესყიდული სათბობის ფაქტობრივი მოცულობა შესაბამისი n პერიოდისთვის (m^3);

$aEXC_t$ - ვალუტის ფაქტობრივი გაცვლითი კურსი შესაბამისი n პერიოდისთვის;

aP_t - სათბობის შესყიდვის ფაქტობრივი სახელშეკრულებო ფასი შესაბამისი n პერიოდისთვის (1000 m^3 უცხოურ ვალუტაში);

$pEXC_t$ - ვალუტის დაგეგმილი გაცვლითი კურსი შესაბამისი n პერიოდისთვის;

pP_t - სათბობის შესყიდვის დაგეგმილი სახელშეკრულებო ფასი შესაბამისი n პერიოდისთვის (1000 მ³ უცხოურ ვალუტაში);

$aE_{(t)}$ - სალტეზე გაცემული ელექტროენერგიის ფაქტობრივი რაოდენობა შესაბამისი n პერიოდისთვის (კვტსთ);

$aEFF_{(t)}$ - სათბობის ფაქტობრივი ხვედრითი ხარჯი შესაბამისი n პერიოდისთვის (მ³/კვტსთ);

$pEFF_{(t)}$ - სათბობის დაგეგმილი ხვედრითი ხარჯი შესაბამისი n პერიოდისთვის (მ³/კვტსთ);

WACC - დროში ფულის ღირებულების განაკვეთი, რომელიც WACC-ის ტოლია (%);

n - კორექტირებას დაქვემდებარებული პერიოდი (თვე).

2. ელექტროენერგეტიკული ბაზრის ოპერატორის საოპერაციო დანახარჯების კორექტირებისას, კომისიის მიერ არ გაითვალისწინება დროში ფულის ღირებულების განაკვეთი და იანგარიშება შემდეგი ფორმულით:

$$cOPEX_{(t+1)} = aOPEX_{(t-1)} - pOPEX_{(t-1)} \quad (18)$$

საქართველოს ენერგეტიკისა და წყალმომარაგების მარეგულირებელი ეროვნული კომისიის 2015 წლის 23 მარტის დადგენილება №2 - ვებგვერდი, 25.03.2015 წ.

მუხლი 21. ელექტროენერგიის ფაქტობრივი რაოდენობებით შემოსავლების კორექტირება

1. თუ სატარიფო წლისთვის საწარმოს მიერ ფაქტობრივად ქსელში გაცემული, გადაცემული და დისპეტჩერირებული ელექტროენერგია განსხვავდება დაგეგმილი რაოდენობებისაგან, მაშინ კომისია უზრუნველყოფს საწარმოს რეგულირებადი დანახარჯების ბაზის კორექტირებას შემდეგი ფორმულით:

$$cRev_{(t+1)} = [(aE_{(t-1)} - pE_{(t-1)}) \times T_{(t-1)}] \times (1 + WACC_{(t-1)}) \times (1 + WACC_t) \quad (19),$$

სადაც:

$cRev_{(t+1)}$ - შემოსავლების კორექტირებული ოდენობა $(t+1)$ პერიოდისთვის (ლარი);

$aE_{(t-1)}$ - ქსელში გაცემული, გადაცემული ან დისპეტჩერირებული ელექტროენერგიის ფაქტობრივი რაოდენობა $(t-1)$ პერიოდისთვის (კვტსთ);

$pE_{(t-1)}$ - ქსელში გაცემული, გადაცემული ან დისპეტჩერირებული ელექტროენერგიის დაგეგმილი რაოდენობა $(t-1)$ პერიოდისთვის (კვტსთ);

$T_{(t-1)}$ - ტარიფი $(t-1)$ პერიოდისთვის (თეთრი/კვტსთ);

WACC – დროში ფულის ღირებულების განაკვეთი, რომელიც WACC-ის ტოლია (%).

2. ამ მუხლის პირველი პუნქტით გათვალისწინებული კორექტირების მექანიზმი ვრცელდება იმ თბოელექტროსადგურის მიერ ქსელში გაცემული ელექტროენერგიის რაოდენობაზე, რომელიც არ წარმოადგენს გარანტირებული სიმძლავრის წყაროს.

3. კომისიის მიერ არ გაითვალისწინება ამ მუხლის პირველი პუნქტით განსაზღვრული კორექტირების მექანიზმი, თუ ქსელში გაცემული და გადაცემული ელექტროენერგიის ფაქტობრივი რაოდენობის დანაკლისი დაგეგმილთან მიმართებაში გამოწვეულია საწარმოს მიზეზით.

4. ელექტროენერგიისა და გარანტირებული სიმძლავრის იმ რაოდენობის კორექტირებისას, რომელზეც მოქმედი კანონმდებლობის შესაბამისად ხდება ელექტროენერგეტიკული ბაზრის ოპერატორის მომსახურების ტარიფის დარიცხვა, კომისიის მიერ არ გაითვალისწინება დროში ფულის ღირებულების განაკვეთი და იანგარიშება შემდეგი ფორმულით:

$$cRev_{(t+1)} = (aE_{(t-1)} - pE_{(t-1)}) \times T_{(t-1)} \quad (20)$$

საქართველოს ენერგეტიკისა და წყალმომარაგების მარეგულირებელი ეროვნული კომისიის 2015 წლის 23 მარტის დადგენილება №2 - ვებგვერდი, 25.03.2015 წ.

თავი V. ტარიფების დადგენისა და განაცხადის წარდგენის პროცედურები

მუხლი 22. აღრიცხვა-ანგარიშგება

1. რეგულირების მიზნებისთვის საწარმო ვალდებულია, ბუღალტრული აღრიცხვა და ფინანსური ანგარიშგება აწარმოოს კომისიის მიერ დამტკიცებული ერთიანი საბუღალტრო-სააღრიცხვო სისტემის საფუძველზე, მოქმედი კანონმდებლობის შესაბამისად.

2. თუ საწარმო ეწევა ერთზე მეტ რეგულირებად საქმიანობას და, ამასთან, ეწევა არარეგულირებად საქმიანობასაც, იგი ვალდებულია, თითოეულ რეგულირებად საქმიანობასთან დაკავშირებული შემოსავლების, ხარჯებისა და საფინანსო შედეგების აღრიცხვა აწარმოოს განცალკევებულად.

3. საწარმომ მომხმარებლის ფინანსური წყაროებით შექმნილი ძირითადი აქტივების ღირებულების შესახებ ინფორმაცია უნდა წარმოადგინოს განცალკევებულად, ამ მეთოდოლოგიის პირობების შესაბამისად.

მუხლი 23. ტარიფის დასადგენად წარსადგენი დოკუმენტაცია

1. ტარიფის დადგენის მიზნით საწარმო ვალდებულია ტარიფის გაანგარიშების წლისთვის კომისიაში წარმოადგინოს სატარიფო განაცხადი.

2. სატარიფო განაცხადისა და მონაცემთა ფორმები, აგრეთვე სატარიფო განაცხადთან ერთად წარსადგენი დოკუმენტების ჩამონათვალი განისაზღვრება კომისიის ინდივიდუალურ ადმინისტრაციულ-სამართლებრივი აქტით.
3. სატარიფო განაცხადთან ერთად საწარმომ ასევე უნდა წარმოადგინოს ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტების შესაბამისად შედგენილი და აუდირებული შემდეგი დოკუმენტაცია:
 - ა) საბუღალტრო ბალანსი;
 - ბ) მოგება-ზარალის ანგარიშგება;
 - გ) ფულადი სახსრების მოძრაობის ანგარიშგება.
4. კომისია უფლებამოსილია საწარმოს მოსთხოვოს სხვა დამატებითი ინფორმაციის წარმოდგენა, რომელსაც იგი საჭიროდ მიიჩნევს.
5. სატარიფო განაცხადისა და მასზე დართული მასალების სისწორეზე პასუხისმგებლობა ეკისრება სატარიფო განაცხადის წარმომდგენს.

მუხლი 24. ტარიფის დადგენის ვადები და პროცედურები

1. საწარმო ვალდებულია კომისიაში სატარიფო განაცხადი წარადგინოს არსებული ტარიფის მოქმედების ვადის გასვლამდე არა უგვიანეს 150 დღისა.
2. კომისია სატარიფო განაცხადის დამტკიცებულ ფორმასთან შესაბამისობას და მის სისრულეს განიხილავს სატარიფო განაცხადის წარდგენიდან 3 სამუშაო დღის ვადაში.
3. თუ წარმოდგენილი სატარიფო განაცხადი არ შეესაბამება კომისიის მიერ განსაზღვრულ ფორმას ან წარმოდგენილია არასრულყოფილად, კომისია განმცხადებელს ხარვეზის აღმოსაფხვრელად წერილობით განუსაზღვრავს ვადას არა უმეტეს 45 დღისა. ეს ვადა განმცხადებლის მოთხოვნით შეიძლება გაგრძელდეს მხოლოდ ერთხელ, არა უმეტეს 15 დღის ვადით.
4. იმ შემთხვევაში, თუ ამ მუხლის მე-3 პუნქტით განსაზღვრულ ვადაში საწარმო კომისიაში არ წარმოადგენს მოთხოვნილ ინფორმაციას, კომისიის გადაწყვეტილებით სატარიფო განაცხადი რჩება განუხილველად. ამასთან, თუ განუხილველად დატოვებული სატარიფო განაცხადი წარდგენილი იყო კანონმდებლობით განსაზღვრული ვალდებულებებიდან გამომდინარე, საწარმოს შეიძლება დაეკისროს კანონით გათვალისწინებული სანქცია.
5. კომისია უფლებამოსილია მიიღოს შესაბამისი გადაწყვეტილება და თავისი ინიციატივით გადახედოს საწარმოს ტარიფებს. ამ შემთხვევაში, საწარმოს მიერ საჭირო ინფორმაციისა და დოკუმენტაციის წარდგენის პირობები განისაზღვრება კომისიის შესაბამისი გადაწყვეტილებით.
6. სრულყოფილად წარმოდგენილი სატარიფო განაცხადის მიღების ან ამ მუხლის მე-5 პუნქტით გათვალისწინებულ შემთხვევაში კომისიის გადაწყვეტილებით იწყება საჯარო ადმინისტრაციული წარმოება და შესაბამისი ცნობა ქვეყნდება კომისიის ვებ-გვერდზე.
7. სატარიფო განაცხადის განხილვა კომისიაში მიმდინარეობს საქართველოს კანონმდებლობით გათვალისწინებული საჯარო ადმინისტრაციული წარმოების წესით. შესაბამისად, სატარიფო განაცხადი და თანდართული დოკუმენტები (გარდა იდენტიფიცირებად პირებთან დაკავშირებული პერსონალური ინფორმაციისა, აგრეთვე კომისიის მიერ კომერციულ

საიდუმლოებად მიჩნეული ინფორმაციისა) საჯაროა და ხელმისაწვდომი უნდა იყოს ნებისმიერი პირისათვის.

8. ყველა დაინტერესებული პირი უფლებამოსილია გაეცნოს კომისიაში წარმოდგენილ საჯაროდ ხელმისაწვდომ მასალებს და აღნიშნულთან დაკავშირებით კომისიას წარუდგინოს საკუთარი მოსაზრებები.

9. სატარიფო განაცხადთან დაკავშირებული მოსაზრებები წარდგენილი უნდა იყოს წერილობითი ფორმით და უნდა შეიცავდეს დასაბუთებულ არგუმენტაციას. ამასთან, პირი უფლებამოსილია საკუთარი მოსაზრებების წარდგენისას არ მიუთითოს თავისი ვინაობა, წარმოდგენილი მოსაზრებების ასლი უნდა გაეგზავნოს სატარიფო განაცხადის წარმდგენს, ხოლო მოსაზრებები განიხილება სატარიფო განაცხადის საჯარო განხილვისას.

10. სატარიფო განაცხადის განხილვის პროცესში, კომისია უფლებამოსილია საწარმოსგან მოითხოვოს დამატებითი დოკუმენტაციის ან სხვადასხვა სახის დასკვნის წარდგენა.

11. სატარიფო განაცხადის განხილვისას, საბოლოო გადაწყვეტილების მიღებამდე კომისია უფლებამოსილია, მოაწყოს შეხვედრები ან/და საჯარო სხდომები აღნიშნულ სატარიფო განაცხადთან დაკავშირებით.

12. განმცხადებელს 7 სამუშაო დღით ადრე უნდა ეცნობოს სატარიფო განაცხადის საჯარო სხდომაზე განხილვის დრო და ადგილი.

თავი VI. გარდამავალი დებულებები

მუხლი 25. გარდამავალი დებულება

1. აპიტალის საშუალო შეწონილი ღირებულების (WACC) ქვემოთ მოცემული კომპონენტების სიდიდეები მოქმედებს 2018 წლის 1 იანვრამდე და განისაზღვრება შემდეგნაირად:

ა) ურისკო საპროცენტო განაკვეთი (r_{rf}) – 7.50%;

ბ) სესხის პრემია (DP) – 3.50%;

გ) ბაზრის რისკის პრემია ($r_m - r_{rf}$) – 7.25%;

დ) სექტორული რისკის კოეფიციენტი (β) – 1.00.

2. იმ საწარმოსთვის, რომელსაც კომისიის მიერ ტარიფები დადგენილი აქვს 2014 წლის 31 აგვისტოს ჩათვლით, ამ მეთოდოლოგიით ტარიფები დგინდება 2014 წლის 1 სექტემბრიდან 2015 წლის 31 დეკემბრის ჩათვლით;

2¹. იმ საწარმოსთვის, რომლის მიერ სატარიფო განაცხადი წარმოდგენილია სატარიფო წლის დაწყებამდე არაუგვიანეს 150 დღისა, კომისია უფლებამოსილია ტარიფები დაადგინოს არასრულ სატარიფო წელზე;

3. ამ მეთოდოლოგიის IV თავით გათვალისწინებული კორექტირებების გაანგარიშება ხორციელდება პირველი სატარიფო წლის მომდევნო კალენდარული წლიდან (გარდა მე-19 მუხლის მე-3 პუნქტით და მე-20 მუხლის 12 პუნქტებით გათვალისწინებული გარემოებებისა) ტარიფის განგარიშების ყოველ წელს და აისახება შესაბამისი სატარიფო წლის ტარიფში, ხოლო მე-19 მუხლის მე-3 პუნქტით და მე-20 მუხლის 12 პუნქტებით გათვალისწინებული კორექტირებების გაანგარიშება ხორციელდება მეთოდოლოგიის ძალაში შესვლიდან ტარიფის განგარიშების ყოველ წელს და აისახება შესაბამისი სატარიფო წლის ტარიფში.

საქართველოს ენერგეტიკისა და წყალმომარაგების მარეგულირებელი ეროვნული კომისიის 2015 წლის 23 მარტის დადგენილება №2 - ვებგვერდი, 25.03.2015 წ.

საქართველოს ენერგეტიკისა და წყალმომარაგების მარეგულირებელი ეროვნული კომისიის 2015 წლის 1 სექტემბრის დადგენილება №24 - ვებგვერდი, 02.09.2015 წ.

დანართი №1 (ამოღებულია)

საქართველოს ენერგეტიკისა და წყალმომარაგების მარეგულირებელი ეროვნული კომისიის 2015 წლის 23 მარტის დადგენილება №2 - ვებგვერდი, 25.03.2015 წ.